

Terminarz wdrożenia F-3

#Lotnictwo wojskowe #Przemysł zbrojeniowy 23 października 2012

Japonia zamierza uruchomić produkcję seryjną myśliwców 5. generacji, Mitsubishi F-3 w 2027. Program rozwoju nowej konstrukcji rozpoczął się na początku wieku, zaś oblot demonstratora planowany jest na 2014.

Makieta myśliwca w skali 1:5. Jeżeli program rozwoju F-3 będzie kontynuowany, wejdzie on do służby po 2030, a więc w okresie, kiedy Amerykanie powinni wprowadzać do linii pierwsze myśliwce kolejnej generacji, następców F-35 / Zdjęcie: MHI

Program budowy japońskiego samolotu 5. generacji rozpoczął się dekadę temu. W 2005 testowano model płatowca we Francji, pod kątem zmniejszenia powierzchni odbicia radarowego. Jednocześnie zainicjowano opracowywanie kluczowych podzespołów maszyny. W 2007 program ATD-X Shinshin (*Umysł*) uzyskał finansowanie na poziomie umożliwiającym przejście od prac analitycznych do rozwojowych. Zakładano wtedy, że oblot demonstratora nastąpi w 2014.

Ze względu na postęp prac (niedawno rozpoczęto montaż demonstratora, [Początek montażu ATD](#), 2012-03-29), ministerstwo obrony Japonii ujawniło terminarz programu i szczegóły dotyczące opracowywania poszczególnych podzespołów maszyny.

Obecnie zakłada się, że demonstrator powinien wzbić się w powietrze w 2015 lub 2016. Wkrótce po oblocie powinna zostać podjęta decyzja o dalszym rozwoju konstrukcji ([Decyzja o japońskim myśliwcu stealth w 2016](#), 2011-03-08). W konsekwencji planuje się w 2024-2025 oblot większych i wielokrotnie cięższych prototypów F-3 (F-2 to oznaczenie wytwarzanego w Japonii głęboko zmodernizowanego F-16). Rozpoczęcie produkcji seryjnej powinno nastąpić w 2027. Japońskie wojska lotnicze deklarują chęć zakupu 200 nowych, rodzimych myśliwców.

Ich budowa wiąże się z szeroką gamą prac rozwojowych poszczególnych podsystemów maszyny. Tokio chce bowiem uniezależnić się w tej kwestii od USA, które prawdopodobnie nie będą skłonne dzielić się w przyszłości najnowszymi rozwiązaniami

technicznymi, podobnie jak ma to miejsce obecnie z F-22A Raptor. Nawet z tak zaufanym sojusznikiem jak Japonia.

W tym celu rozpoczęto zakrojone na szeroką skalę programy badawczo-rozwojowe. Ishikawajima-Harima Heavy Industries (IHI) dostarczy demonstrator technologii silnika. Moc XF5-1 ma mieć ciąg 100kN bez i 150 kN z dopalaczem, przy zakładanej maksymalnej masie sterowej demonstratora jedynie 8 t. Oznacza to, że samolot będzie w stanie przekroczyć prędkość dźwięku bez dopalacza, a także wznosić się pionowo po starcie, również bez jego użycia (trudno jednak przypuszczać, by podobnie niespotykany we współczesnych myśliwcach stosunek mocy do masy osiągnięto także w seryjnych F-3, dla porównania: maksymalna masa startowa F-35 to niemal 32 t).

Japoński przemysł ujawnił w ub.r. rysunek silnika, pokazujący że będzie on podobny do F119 spółki Pratt & Whitney. We wniosku o przyznanie budżetu na rok fiskalny 2013, ministerstwo umieściło szkice trzech modułów wchodzących w skład silnika: wentylatorów oraz wysoko- i niskociśnieniowe turbiny. Planowany budżet na budowę silnika wynosi 17,2 mld jenów (215,6 mln USD), z czego 4,5 mld jenów zostałyby wydane w roku fiskalnym 2013 (rozpoczyna się on 1 kwietnia). Na 2015 zaplanowano początek testów, a na 2017 – zakończenie prac nad demonstratorem silnika. Do tej pory opracowano już monokrystaliczne łopatki turbiny, łopatki prowadnic wykonane z kompozytu ceramicznego wzmacnianego włóknami węglowymi oraz zaawansowaną technicznie komorę spalania.

Zakłady Mitsubishi Heavy Industries (MHI) prowadzą rozwój płatowca przyszłego ATD-X Shinshin i to one powinny być odpowiedzialne za montaż końcowy F-3. Równolegle są realizowane programy rozwoju technologii stealth, awioniki nowej generacji, systemów walki radioelektronicznej i broni energetycznej. Wstępne wyniki mają być znane w 2019.

Przedstawiony harmonogram prac wskazuje, że przyszły F-3, o ile w ogóle powstanie, nie może być konkurencją dla F-35, których zakup już przesądzono ([Droższe F-35 dla Japonii](#), 2012-07-02). Należy się raczej spodziewać, że Japończycy wykorzystają doświadczenia zdobyte z eksploatacji Lightningów II do usprawnienia własnej konstrukcji.

Powiązane wiadomości

[Terminarz wdrożenia F-3 \(2012-10-23\)](#)

[Decyzja o japońskim myśliwcu stealth w 2016 \(2011-03-08\)](#)

[Japonia gotowa kupić zubożone F-22 \(2009-06-05\)](#)

[Tokio rezygnuje z F-22 \(2008-12-29\)](#)

[Dobrze widoczny F-35? \(2009-01-08\)](#)

[Północnokoreańska próba atomowa \(2009-05-25\)](#)

[F-22 dla Japonii jeszcze droższe \(2009-06-23\)](#)

250 mln USD za F-22 dla Japonii (2009-06-08)
Boeing płaci, Lockheed inkasuje (2009-06-19)
Wspólny myśliwiec Korei Płd. i Indonezji (2010-07-16)
Amerykanie blokują rozwój T-50 (2009-01-16)
KF-X z Indonezją (2010-06-08)
Japonia bliżej F-35 (2010-11-10)
Japonia gotowa kupić zubożone F-22 (2009-06-05)
Japonia proszona do programu F-35 (2009-12-29)
Umowa o myśliwcu 5. generacji (2010-12-21)
Tysiąc PAK FA? (2010-09-09)
Rosyjskie zbrojenia na Kurylach (2011-03-02)
Początek montażu ATD (2012-03-29)
F-22 dla Japonii jeszcze droższe (2009-06-23)
250 mln USD za F-22 dla Japonii (2009-06-08)
Boeing płaci, Lockheed inkasuje (2009-06-19)
Decyzja o japońskim myśliwcu stealth w 2016 (2011-03-08)
Japonia gotowa kupić zubożone F-22 (2009-06-05)
F-22 dla Japonii jeszcze droższe (2009-06-23)
Wspólny myśliwiec Korei Płd. i Indonezji (2010-07-16)
Japonia bliżej F-35 (2010-11-10)
Umowa o myśliwcu 5. generacji (2010-12-21)
Rosyjskie zbrojenia na Kurylach (2011-03-02)
Trzeci lot J-20 (2011-05-10)
Japonia wybrała F-35? (2011-12-14)
Japonia gotowa kupić zubożone F-22 (2009-06-05)
Decyzja o japońskim myśliwcu stealth w 2016 (2011-03-08)
Droższe F-35 dla Japonii (2012-07-02)
F-35 dużo, dużo droższe (2012-03-30)
Bilion za użytkowanie F-35 (2011-04-23)
Drastyczne spowolnienie dostaw F-35 (2012-02-15)
Kłopoty F-35 (2012-03-10)
Nowe koszty F-35 (2012-03-21)
Pierwszy F-35 dla Holandii (2012-04-05)
Holandia – ku rezygnacji z F-35 (2010-05-22)
Co siódmy straci pracę (2010-11-19)
Holenderskie ostrzeżenie (2010-12-09)
